

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Száma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben hához hordva vagy vidéken postai megküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:
délelőtt 10 órától délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.
Szerkesztési telefon: 686.
Kiadóhivatali telefon: 888

Budapest, november 29.

December 2-dikának ünneplése ellen a képviselőházban obstrukció kezdődött

Nem oda Pozsony!

A Kraxelhuberek városa még el se felejtette az országgal legújabb kraxelhubereskedését, amit a községségi választásoknál a magyar párt híveinek megbuktatásával tanusított, máris kérésleg nyújtja tenyerét az Ország felé.

Az új főispán beiktatása alkalmával szóba jött a harmadik egyetem kérdése. Az új főispán a pozsonyi jogakadémia tisztelgő küldöttsége előtt sajnálatát fejezte ki, hogy a küldöttség tagjaiban még nem tudvözölheti a pozsonyi egyetem tanárait. Ez a kérdés különben már oly régen van a napirenden, hogy remélni lehet, — így szól — hogy a jövő majd teljesíti a városnak e régi kívánságát. Az új főispán boldognak érezné magát, ha még az ő hivatali működése alatt valósulna meg a szép eszme. A pozsonyi sajtót az új főispán e nyilatkozata reményével tölti el s elvárja Vay Dénes bárótól, hogy hathatósan latba fogja vetni befolyását, hogy a harmadik egyetemet Pozsony uyerje el.

Nem oda Pozsony!

A hűtlenséget, az árulást kitüntetéssel jutalmazni nem szokás.

Pozsony város polgársága árulást követelt el a magyar nemzeti ügy ellen, amikor közgyűlésének terméből kibuktatta éppen azokat a férfiakat, akik a magyarság ügyének legbuzgóbb szószólói voltak s kibuktatta éppen ezért őket, kibuktatta a német színészet érdekében.

Ne egyetemről álmodozzék ez a Pozsony, hanem bécsi zengéről.

Pozsony polgárságának a szive nem lüktet magyarul, de azért jól esik nekik a magyar kenyér. Ha a harmadik egyetemet Pozsonyban állítaná fel az ország, ennek kétség-telenül meg volna nemcsak az erkölcsi, hanem a gazdasági hatása is. Az egyetem tanári kara és tanuló ifjúsága kétség-telenül jelen-tékenyen fogja növelni a városi tiz-

leti forgalmat. Növekedni fognak a szállásbérek, jobban fognak menni az üzletek s nem lesz a kraxelhuber pártnak egyelleneg szavazója sem, aki közvetve vagy közvetlenül ne látna hasznát az egyetemnek.

Vajjon megérdemelte-e Pozsony, hogy az ország ezt a hasznát az ő polgárságának juttassa és ne más városnak?

De a jutalmazás és büntetés el-méletétől eltekintve is Pozsony polgársága éppen a legutóbbi községségi választásokkal, a magyar értelmiség vezérébereké a kibuktatásával oly szegénységi bizonyítványt állított ki magáról, amely lehetetlenné teszi, hogy az ország oda tegye a harmadik egyetemet Pozsony polgársága még nem érett arra, hogy egyetemi város legyen, az ifjúság hazafias szellemében való nevelésének érdekei pedig egyenesen megtiltják azt, hogy a magyar ifjúság olyan politikai légkörben nevelkedjék, mint a pozsonyi.

Egyelőre ne álmodozzanak a Kraxelhuberek egyetemről.

Budapest, november 29.

Uj főispán. A király Nógrád-megye főispánjává Török Zoltán eddigi alispánt nevezte ki.

Török Zoltán 1852-ben Nógrád-megye Podrecsány községében született; atyja Török Sándor Nógrád-megyének alispánja és a szécsényi kerület országos képviselője volt. Iskoláit Losoncon és Budapesten végezte, majd jogi pályára lépve, 1876-ban letette az ügyvédi vizsgát s ügyvéd lett Budapesten 1880-ban az ügyvédvizsgá-gó bizottság tagjává választott. A köz-gazgatás iránt nagy hajlamot érezvén, 1882-k evben, mint Nógrád-megye első al-jegyzője, a közigazgatási pályára lépett, mely minőségben az 1883. évi általános tisztújítás alkalmával újból egyhangulag megválasztatván, egyúttal tiszteletbeli fő-jegyzőve nevezetett ki. 1884-ben a losonci kerület képviselővé választotta szabadelvű párti programmal, de a mandátumot a következő országgyűlésen ott hagyta a losonci polgármesterség kedvéért. A legutolsó megyei tisztújításkor az ellen-zéki *Szcitovszky* Jenő helyébe Nógrád-megye alispánjává választották s most beül a főispáni székbe.

A képviselőház ülése.

A mai napon aligha fog az indemi-tíró sok szó esni. A mentelmi bizott-sági je'entés nyomán várható vitán ki-vül ma váratlanul a december 2-a is idéz fel vihart.

Szilágyi elnököl s ő teszi azt az elő-terjesztést, melyre a vita megindul.

Szilágyi így szól:
— Bemutatom a belügyminiszter ál-irátát, melyben arról értesít, hogy ő es. és kir. apostoli felsője trónraléptének

50-ik év fordulóján, vagyis f. é. *deczem-ber 2-án a budavári főtemplomban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni.*

Tudomásul szolgál.
Ezzel kapcsolatban azt az előterjesz-tést teszem, hogy a *Ház az ünnepé-lyes hálaadó isteni tisztele'tre tekim-tettel ülést ne tartson, továbbá, hogy jegyzőkönyvbe vélessék, hogy a Ház mélyen áthatva a koronás királyunk iránti hódolat és ragaszkodás érzel-meitől, fejezze ki jegyzőkönyvileg ben-sőleg átérzett örömet és hódolatteljes szerencsekívánatait a felett, hogy a nemzet felett örökös gondviselés ke-gyelmé ő Felsége boldogító uralkodá-sát oly hosszas időre kiterjesztette.* (Élénk helyeslés.)

Kossuth Ferencz kér szót s így kezdi:
— T. Ház! Legyen szabad az elnök indítványához hozzászólnom. Az a párt, amelyhez tartozom, csak éppen olyan alkotmányos párt, mint bármelyik párt ebben a Házban és így szintén hozzá-járul mindahhoz, a mi a magyar király ünneplését ezélezoja. (Igaz ugy van.) De hozzá nem járulhat ahhoz, hogy tulhajtott bizeléssel, vagy bármily más módon becsempésztessek az országgyű-lés tenykedésének körébe, annak elis-merése, hogy Magyarországon az osztrák császár törvényesen uralkodott mielőtt magyar királylyá megkoronáztatott volna. (A baloldal zajosan helyesel.)

Madarász József: Addig nem király.
Kossuth Ferencz: Mindnyájan tudjuk azt, hogy ő felségének 25 éves jubelium — 1892-ben tartatott, mint magyar királyi jubelium, azt is tudjuk, hogy az osztrák Reichsrathnak nem jutott eszébe a magyar király ünnepléséhez hozzá járulni.

En nem tartom tapintatos dolognak, hogy a kormány és a t. többség arra kényszerítse a nemzetnek egy részét megemlékezni arról, hogy 50 évvel ezelőtt tüzzel vassal pusztítottak hazánknak földjét. (viharos eljenzés a baloldalon)

Igy tehát én hazafiságonnak egész hevével tiltakozom az ellen, hogy foly-vást oly tárgyak hozatnak elő, a melyek összeütközésbe hozzák a nemzet jogai iránti hűségét, a haza iránti szeretetet a király iránti kötele's loyaltással. (Ugy van a szélső baloldalon.)

Ezt nem találom sem tapintatos dolog-nak, sem olyannak, a melyet a jelen nehéz körülmények közt a kormánynak meg lehetett kísértetni, mert előre lát-hatta, hogy mikor olyan tények közt érnek, mint pl. a Hentzi-szobornak kilátásba helyezett áthelyezése, és mikor ennek folytán máris elvannak keseredve a kedélyek és már is az az érzés honol a kedélyekben, hogy Magyarországon ismét emlékeztetni akarják azokat, a kik hazájukat híven szeretik, arra, hogy mikép pusztították a hazát (Ugy van a szélsőbalon.) *En t. Ház el'ene szegülök annak, hogy az elő-tünk fekvő indítvány a Ház által megszavaztassék, és pártom nevében is kifejezem azt a kívánságomat, hogy a Ház a napirendre térjen át.*

Elnök: Szalay Károly ur a házszabályokhoz kíván szólni.

— A ház érzelmeinek — szól *Szilágyi* — kifejezésére szolgáló indítvá-nyok mindenkor elnöki bejelentés alak-

jában terjesztetnek elő s nem szokásos azok kinyomatása.

Kíván még valaki szólni.
Olay Lajos csatlakozik *Kossuth* in-dítványához és tiltakozik a jogtalan és törvénytelen ünneplés ellen.

Endrey Gyula tiltakozik decz. 2. megünneplése ellen. Ez a nap fekete sötét gyásznapja a magyar nemzetnek. Ezen a napon a bécsi kamarilla feldarabolta a magyar nemzet testét. Tessék akkor hivatalosan megünnepelni októ-ber 6-át, az aradi gyásznapot. Ha el-következik az a nevezetes évforduló, hogy az alkotmányos magyar király ötvenéves jubileumát üli meg, akkor mi az önökénél is nagyobb lelkesedéssel fogjuk követelni az ünneplést. — Csatlakozik *Szalay* Károly indítványához.

Sima Ferencz: *Véres emlékek fű-ződnek december 2-hoz, az uralkodó uralkodásának kezdetéhez.*

Szilágyi hevesen csenget s így szól:
Az uralkodót nem szabad ily ki-fejezésekkel illetni.

Sima kijelenti ezután, hogy ha *Szalay* indítványát nem fogadnák el, *Kossuth* indítványát fogadja el.

Szalay Károly: A házszabályok 148. és 161. §-a intézkedik az indítványok-ról. Azt hiszem, a t. Házban senki sincs, aki a mélyen t. elnök ur előterjesztését indítványnak ne tekintené, mert minden dolog annak lényege és nem formája szerint itélendő meg. Kétségtelen tehát, miután a házszabályok kivételt nem tesznek, hogy az indítványt irásban kell beadni, azt ki kell nyomtatni szétosz-tatni s ugy napirendre kitűzni. (He-lyeslés a szélsőbalon.) Tisztelettel kérem tehát a Házat, méltóztassék e szerint intézkedni, de fentartom magamnak azt a jogot, hogy annak idején a dolog ér-demében hozzászóljak. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Bánffy áll most fel szólásra s a bal-oldal folytonos viharos közbekialtásai közepett ezeket mondja:

Bánffy Dezső báró: Az a nézetem és a gyakorlat is az, hogy elnöki beje-lentések, elnöki előterjesztések külön napirendre sohase tűzettek ki. (Ugy van! jobbfelől.) Röviden ezt jegyzem meg, így van ez, egy hosszú gyakorlat folytán.

A dolog érdemére nézve, t. Ház volt alkalmam nekem, és volt alkalmam a köz-oktatásügyi miniszter urnak a mult hét egy ülésében a napirend előtti felszólalások rendjén nyilatkozni, tehát erre újabban kitérni nem akarok.

Elfoglalt álláspontunkat fentartjuk, ma is azon nézetben vagyunk, hogy közjogunkon sérelem nem történik (*Za-jos* ellenmondások a bal- és szélsőba-lon) akkor, midőn egy ily javaslatat elfogadva az elnök urnak, örömmüket és hálánkat fejezzük ki a felett (nagy zaj), hogy a gondviselés felséges urunk-nak ezt a hosszú életet az ország ja-vára való uralkodásra ajándékozta. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ily körülmé-nyek között én egész határozottan já-rulok az elnök ur javaslatához és kérem méltóztassék azt elfogadni.

A baloldal zajosan tiltakozik, a jobb-oldal helyesel.

Most újra *Szilágyi* elnök beszél.

Sima Ferencz beszéde után *Szilágyi* berekeszti a december másodikára vo-

Naponkint 50 koronás értéket sorsoiunk ki, szombatnokin 200 koronásat. Az összes egy hét lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára.

matkozó indítványok feletti vitát. Az öreg Madarász jelentkezett még kissé elkésve bár szólásra — és Szilágyi őt is meghallgatta. Madarász csatlakozik Szalay indítványához.

Ezzel a vita véget ért.

Szilágyi most Szalay indítványát tette fel szavazásra, mely szerint az elnökségnek december másodikára vonatkozó indítványa kinyomassék, kiosztassék és tárgyalásra tűzessék.

Az ellenzék az indítványra névszerinti szavazást és a szavazásnak holnapra halasztását kéri.

Igy tehát holnap még csak az ellenindítvány fölött lesz szavazás.

Hir szerint az ellenzék Szilágyi indítványa fölött is névszerinti szavazást és a szavazásnak december elsejére való halasztását fogja kérni. Itt némelyek azt is beszélik, hogy az ellenzék december 1-én viszont napirend előtti vitával akarja folytatni az indítvány ellen való obstrukciót.

A mentelmi bizottság jelentése következtét ezután Schmidt Gyula a bizottság elnöke egyébként mentelmi ügyek mellett a Rakovszky István mentelmi ügyéről szóló jelentését is betérjeszti Hentaller külön véleményével együtt.

Szentiványi Árpád kérésére az elnök elrendelte a jelentések felolvasását.

Azután Szentiványi Árpád azt indítványozta, hogy a Ház a Hárszabályok 141. §. alapján tekintettel a rendkívüli esetre azonnal vegye tárgyalás alá a mentelmi bizottság jelentését.

Bánffy báró miniszterelnök nem látja olyan sürgősnek az ügyet, hogy a Ház azonnal fogjon hozzá a tárgyaláshoz, azonban mégis hozzájárul ahhoz, hogy a Rakovszky mentelmi esetét a többi mentelmi ügyvel együtt szombaton tűzzék napirendre.

Schmidt Gyula előadja és Szentiványi személyes kérdésben szólaltak.

Olay Lajos a bikv. 193. §-ával bizonyítja, hogy a jelentés tárgyalása sürgős.

Pichler Győző azért kívánja az esetet tárgyalni, mert tudja, hogy Krecsányi rendőrkapitány hivatalos hatalom ellen való erőszak miatt feljelentette Rakovszkyt.

Kubinyi Géza elfogadja a miniszterelnök indítványát s infli az ellenzék, hogy a kérdést tárgyilagosan bírálják el.

Apponyi Albert gróf Rakovszky esetét a mentelmi jogok oly flagrans durva megsértésének tartja, hogy sürgősnek kell mondania a reparációt s azért hozzájárul Szentiványi indítványához.

Gajary Ödön, Buzáth Ferencz, Szalay Károly, Sághy Gyula, Thaly Kálmán, Major Ferencz és Asbóth János rövid felszólalásai után szavazásra került a sor.

Szentiványi indítványára névszerinti szavazást kértek. Ennek megkezdése előtt az elnök felfüggesztette az ülést.

A szünet után háromnegyed kettő utáni tart a névszerinti szavazás.

Névszerinti szavazás után nyolcvankét többséggel elvetették Szentiványi indítványát, mely a Rakovszky mentelmi ügyének azonnal való tárgyalását kéri.

Ezután néhány függetlenségi képviselő kivételével az egész Ház elfogadja Szalay Károly indítványát, amelyhez Bánffy báró miniszterelnök is hozzájárult, hogy t. i. Rakovszky mentelmi ügye szombaton tárgyalassék, még pedig már déli 12 órákor, a többi mentelmi ügy előtt.

Végül még Mezey Mórta kellett a Háznak meghallgatnia, aki személyes kérdésben szólalt fel. Ivánka Oszkár ugyanis Mezey tegnapi beszéde alatt ezt kiáltotta közbe:

— Mi revizionisták vagyunk, önök pedig provizionisták.

Mezey kijelenti, hogy ő hosszú ügyvédi praxisa alatt sohasem fogadott el proviziót és egyáltalán nem emlékezik olyan cselekményére, amely a tisztességgel meg nem fért volna. Ha Ivánka tud ilyen cselekedetéről, hozza tudomására és ő igéri, hogy akkor Ivánkát fogja felkérni becsületbírónak.

Ezzel az ülést néhány percczel két óra előtt véget ért.

+ *Chorin nem mond le.* A mentelmi bizottság ama ülésén, amelyen Rakovszky Istvánmentelmi ügyét tárgyalták. Chorin Ferencza bizottság elnöke, a többség álláspontjával szemben a kisebbség nézetéhez csatlakozott, amely szerint Rakovszky mentelmi jogán sérelein esett. Ezt a véleményét Chorin a jegyzőkönyvbe is bevétette. Az ülést követő napokon az a hír terjedt el, hogy Chorin le fog mondani a bizottság elnöki állásáról. Most a leghitelesebb forrásból nyert értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy Chorin Ferencznek nem volt és most sincs szándékában lemondani, mert a Rakovszky-ügyben jelzett állásfoglalása miatt nincs ok arra, hogy lemondjon.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Páris, november 29. (Az Esti Hírlap távirata.) A Rue Bac-ban tegnap este tartott gyűlésen, amelyen főként diákok és tanárok voltak jelen, többek között Duclaux, Anatole France akadémikus és Reclus beszétek. Anatole France elítélte a nyilatkozott Zurlinden ama döntéséről, amelynek értelmében Picquart ezredeset haditörvényszék elé állították és főlészoltotta a jelenlevőket, hogy addig folytassák az agitációt, míg Picquart-t szabadon nem bocsátják. A gyűlés olyan határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik Picquartnak, a revízió kezdeményezőjének üldözése ellen és azután meglehetősen csöndesen szétoszlott.

Páris, november 29. (Az Esti Hírlap távirata.) A «Figaro» jelentése szerint a semmitűzők ma kéri fogja a Picquart-ügyre vonatkozó iratok közlését s ez okból Vollard lemond arról a szándékáról, hogy a szenátusban már bejelentett interpellációját benyújtsa.

Az «Intransigeant» határozottan jelenti, hogy a Picquart fölött törvényi üldö haditörvényszék tagjait már összehívták.

A «Journal»-nak azt táviratozzák Brüsszelből, hogy Eszterházy tegnap Rotterdamban egy Amrikába menő hajóra szállt.

A Figaro egyik szerkesztője beszélgetett Dupuy miniszterelnökkel, a ki ez alkalommal állította a következőket mondta: — Huszonnyolc év óta látjuk a hadsereg és a demokrácia antagonizmusát. A hadsereg és a demokrácia egymás mellett élnek, noha egészen ellenkező elveken alapulnak. A hadsereg hagyományainak föntartása, s fenyegetése a szabadságnak, de a haza biztosságáról való gondoskodás mégis a legszentebb feladat. Mindazáltal bizik Dupuy az ország életképességében, a mely ebből a viharból is győztesen fog kikerülni, mint a többi már kiállott válságból.

Páris, nov. 29. (Az Esti Hírlap távirata.) Az «Aurore» szerint a semmitűzők Bertulus vizsgálóbíró legközelebb saját kívánságára kihallgatja, mert meg akarja mondani, hol van Eszterházy-nak az a levele, amelyből kiténik, hogy Eszterházy és Henry között pénzügyi összeköttetések voltak, amit Henry mindig tagadott.

Kréta.

Köln, nov. 29. (Az Esti Hírlap távirata.) A «Kölnische Zeitung»-nak jelentik Konstantinápolyból: A négy nagyhatalom bizonyos feltételekkel nevezte ki György görög herceget, krétai főbíróssá. Első sorban el kell ismernie a hercegnek a szultán szuverenitását, a melynek jeléül egy erődített helységben meghagyják a török lobogót. Össze kell hívnia továbbá a nemzetgyűlést a felekezetek szabadságát biztosító alkalmány kidolgozására. Az elnök küldetése csak három évre szól. A hatalmak részéről előlegezendő négy millió a közigazgatás és a csendőrség szervezésére fordítandó.

Spanyolország és Amerika.

Washington, november 29. (Az Esti Hírlap távirata.) Minthogy Spanyolország az amerikaiak békeföltételeit elfogadta, intézkedéseket tesznek 30—40,000 ember elbocsátására. A Filippi-szigeteken lévő haderő számát most nem szálítják le.

Schönerer tanítja az erdélyi szászokat.

Schönerer lapja, az «Ostdeutsche Rundschau» egyik mult heti számában a Hentzi-emlékszobor és az erdélyi szászok címmel vezércikket közöl. A cikk arra tanítja az erdélyi szászokat, hogy nem érdemes hűségesnek lenni a császárhoz: Jellemző a szászokra, hogy a brassói Kronstädter Tageblatt közli Schönerer cikkét, amely a többi közt így szól:

A Hentzi-szobor eltávolítása az 1848—1849-iki forradalmi esztendőket juttatja az eszünkbe. A szabadság szele az erdélyi szászokat is meglegyintette, csak hogy a szászok igen jól tudták, hogy a magyarok szabadság szeretőitől mit remélhetnek. Különös azonban, hogy ez a nép nem éppen ilyen jól ismerte Bécsnek halálát; a maroknyi szászság saját költségére 200,000 vászkatonát állított és ezt a sereget, fiatalágának virágát, a császár rendelkezésére bocsátotta. Ismét a szokásos szép frázisok jutottak kifejezésre, ez volt a jutalom. A forradalom leverése után azonban a szászokat ugyanolyan keményen sújtották, mint az ország többi, a forradalomban résztvevő népeit. Az akkori hivatalnok-sereget a magyarok németeknek hitték, pedig ezek a német szellemű vaimi távol állottak. Ez a hivatalnok-sereg osztrák-abszolútisztikus volt, a német hivatalos nyelv szükséges volapükként szolgált, egyébként pedig a tisztviselők semleges nemű bürokráták voltak.

Ha még azt is hozzátezzük, hogy honnan eredtek az új hatalmasok: Galicziából és a cseh feudális nemességéből, akkor eléggé jelezte a német-nemzeti érzelmeiket. Egy Schwarzenberg kormányzója volt Erdélynek. Amikor a szász gimnázium egy bizottsága ez elé az ur elé azerény kérelmet járult, hogy kártaianisa az állam ezt az intézetét azért a kárért, amelyet a forradalom idején szenvedett és abból az alkalomból a szászok rámentettek arra a hűségre, amelylyel 1848-ban a császári ház irányában viseltették, akkor ekkép hiányzott a nagy-urnak kissé talán meggondolatlan válasza: Ne emlegessék többé előttem ezt a számir hűséget.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

— *A gellérthegy vasút.* A hivatalos lap ma közli a kereskedelmi miniszter által a budapest-szentgellérthegy vasút építésére és üzemeltetésére vonatkozólag kiadott engedély-okiratot, amely szerint Novák Ferencz műépítész és társai, névszerint Marks G. Croydon vasúti mérnök és Dóri Antal vállalkozó engedélyt nyerne és kötelezettségét vállalnak arra, hogy a Döbrentey-utcából kiágazólag a Szent-Gellért hegyre vezető vasutat kiépítsék és nyilvános személy- és áruforgalom közvetítésére szakadatlanul üzemeltetést tartassák. Az új vasút mozgató ereje *vistulsuly* lesz. A megengedett legnagyobb menetsebesség másodpercenként 10 méterben állapítatik meg. A kocsiiban oly szerkezeti forgókészülékek alkalmazandók, amelyek kötélszakadás esetén a kocsi lefutását meggátolják: ezenkívül mindenik kocsi a kocsivezető által kezelhető hathatós fék is alkalmazandó. Az engedély tartama: 75 év.

— *A költségvetés a tanácsnál.* A pénzügyi és gazdasági bíróságnak, a jövő évi költség előirányzatról szóló jelentését a fővárosi tanács ma tárgyalta. A jelentésben lényeges változtatást nem tett, hanem maga részéről is hozzájárul ahhoz a javaslathoz, hogy a VII. ker., előjáróságnak szegényügyi költségei fedezésére magasabb összeget bocsátanak rendelkezésére. Ez az összeg a pénzügyi és gazdasági ügyosztály javaslata szerint 4000 frtot tesz ki.

— *A vöröskereszt-egyesület a Károlykaszárnyában.* A hadtestparancsnokság a vöröskereszt-egyesületnek megengedte, hogy a tiszti kaszinó összes helyiségeit mozgósítás esetére igénybe vehesse, abból a célból, hogy ott tudósító

irodát létesítsen, s a közönséget a sebesültek, beteg harcosok stb. állapotáról hitelesen tájékoztathassa. A vöröskereszt-egyesület most arra kéri a fővárost, hogy a jövő évi május 1-ig hagyja meg még ebben a jogában.

Rendőri hírek.

— *Rejtélyes haláleset. Skultety* Lajos levelező feleségét tegnap este halva találták Sándor-utca 9. sz. a. alatti lakásán. A fiatal asszonynak semmi baja nem volt előzőleg, amiért is bonczolás végett a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A bonczolást még nem ejtették meg, mert erre vonatkozólag az intézet nem kapott felszólítást rendőrségtől.

Skultety Lajost, aki ez idő szerint Bráza Kálmán nagykereskedésében mint irodatiszt van alkalmazva, a rendőrség tegnap éjjelután egy órákor beidézte és álló három óra hosszat hallgatta ki. Reggel négy óra volt, amikor Skultety elhagyta a főkapitányság palotáját.

Skultetyt, akit általában mint tisztességes embert ismernek, semmi gyanu sem terheli és a bonczolás is előreláthatóan csak a természetes halált fogja megállapítani. A fiatal asszony már gyermekkorában szivbajos volt és utóbbi időben igen sokat szenvedett és állandóan gyengélkedett. Skultetyek tegnap akartak kihurcolkodni sándor-utcai ideiglenes lakásukból és meglehet, hogy az asszony túleröltette magát a butorok összecsomagolási munkálataival.

Ma érkeztek meg Skultetyné hozzátartozói Halasról, hogy a fiatal asszony temetésén résztvehessenek.

— *Bünbarlang.* A következő panaszos levelet kaptuk: «En már évek hosszú sora óta lakom a VII. ker. kisdófa-utca 1. sz. a. mint békés ember és boldog családapa. Egy kávéház, mely az említett utcának 12. számú házában nyílt meg, oly módon háborgatta meg a családi békességünket, hogy azt más szülők érdekében is lelkiismereti kötelességemnek tartom, a nyilvánosság elé hozni. Tizenöt-tizenhat éves fiuk kártyáznak egész éjjeleken át ebben a veszélyes helyiségben. Személyesen győződtem meg arról, midőn ma reggel 7 órákor a fiamat kerestem. Még akkor is 5—6 ilyen értelem kölyök kártyázott ott együtt. Megengedhető — kérdem a rendőrséget — egész éjjel nyitva tartani ezeket a kávéházakat, melyek a kiskorú gyerekek heti keresetéből élnek? S nem látja be annak szükségét, hogy ezeknek a botrányos állapotoknak véget vessen?» — Ez a felajdulás nem szorult bővebb magyarázatra.

— *Tüz. Guttman Edé szabómester,* csömöri-ut 26. szám alatti üzletbelsőiségben tegnap este tíz támadt egy a kályhától kipattant szikrától. A tűz hamarosan terjedt, s néhány ruhadarabot is elhamvasztott. Szerencsére idejekorán észrevették s mielőtt nagyobb baj keletkezett volna, eloltották.

— *Kitétt gyermek.* A visegrádi-utca 1419. sz. a. ház kapujában a minap egy szurkos külsejű cihanyagolt két éves kis leánykát találtak. A járőrelők kérdőzködésére tútul válaszolt s csak annyit lehetett beidézni, hogy Borcsának hívják. Végre megszánta egy asszony, bevitte lakására s megettette. A leányka ott volt már két napig, a szülők azonban még mindig nem jelentkeztek. Az asszony erre az V. ker. kapitányságra vitte a kis leányt, ahonnan kiszállították a gyermekmenhelybe. A rendőrség most a leányka szüleinek kinyomozásán fáradozik.

— *Elgázolt kocsi.* Iörök István 22 éves kocsist a Lipót-körut 24 számú ház előtt saját kocsija elgázolta. A mentők a Rókusba vitték.

Törvény előtt.

— *Csalárd bukás.* Roger Jenő és Schwarcz Arminnak virágzó órák és ékszer üzlete volt a fővárosban, mely másfélévi fenállása után *helvenerer frt* passzívával szerencsésen csödbe jutott. A bukás magával rántotta Schönfeld József divatáru kereskedőt, aki apósa levén Rogernek 50,000 frt erejéig állott jót vejeért. A budapesti törvényszék csalárd bukás büntette miatt Schwarcz Arminat *harmadjelvi fegyháza*, Roger Jenőt *másfélévi börtönre* és Schönfeld Józsefet 200 frt pénzbüntetésre ítélte.

Kerlehetlen hítelező. Rothmüller Armin kereskedelmi utazó egy rendbeli ruhát készített Gál Ignác szabómesternél s az árával mai napig adós maradt. A szabó egy pár hétig türelmesen várakozott, de miután a vevő még letagadta azt is, hogy a ruhának valaha a színét is látta volna, rászabadította saját külön végrehajtóját Grósz Adolfot, ez azonban hasztalan járt az adós nyakára, míg végre elvesztette türelmét s epébe mártott tollal irt, a pontatlan adós bátyjának, akit azzal fenyegetett meg, hogy család miatt panasolja be, mert ő volt az, aki az öltözképet kicsalta. A megfenyegetést erre zsarolás miatt jelentette fel Grószot, akit azonban ma a törvényszék felmentett.

Sajtóügy a Kurján. A kir. Kuria I. tanácsa ma tárgyalta a *Kronstädter Zeitung* pörét. Ez a lap megtagadta a brassói főispánt azért, mert egy ünnepies alkalommal a rendőrséget elparancsolta az ünnep színhelyéről. Ketten voltak vád alatt a sajtóügyben, Dörschler Rudolf, a felelős szerkesztő és Gött Frigyes a kiadó. A kiadót felmentették, de a szerkesztőt **3 havi fogságra** ítélték becstelenséért vétségé miatt. A kuria a szerkesztő semmisségi panaszát elvetette, de a kiadó semmisségi panaszának helyt adott, mert a törvény értelmében csak 500 forintig lehet elkobozni a lap kauzójából és a sajtóbiróság 1000 forint elkobzását mondta ki. A kuria utasította a sajtóbiróságot újabb határozathozatalra.

Furcsa gulyásus. A bécsi vendéglők étlapjáról se hiányzik a magyar gulyásus. Csak hogy odaát *gollasch-* usinált belőle a lerchenfeldi helyesírás. A milyen átváltozáson ment át a név, ugyanolyan kellett ezen értelmes, józsu magyar ételnek is elszívni. De akkora licentia culináriát talán még Bécsben sem enged meg magának más, mint *Rosmarin* Kató, *Zobel* Ferencz vendéglős főzőnöje, aki éppen a nevenapiján állt a felsőbiróság előtt, mivelhogy *Hrdlicska* Venczel asztalösszedének olyan gollascht táltal fel, amelyben egész is volt. Az elsőbiróság annak idején a vendéglőst egy havi fogsázbüntetésre és 150 forint pénzbírságra, Goubbaner üzlethezetőt tíz napi, *Rosmarin* Katót pedig három napi fogsázbüntetésre ítélte, de a felsőbiróság a tanuk ama vallomása alapján, hogy az egér nem a konyhában, hanem rejtélyes módon — később került a gollaschba, mind a három vádlottat fölmentette. De mi azért még se mernék *Zobel* Ferencz uram vendéglőjében a szép *Rosmarin* Kató főztijéből enni.

Műborok. Rossz idő jár a borgyárosokra és műbor-kereskedőkre. A rendőrség egymásután csipi meg azokat, akik festett lőrért árulnak jó bor helyett. Ezuttal *Ungvárról* jelentik, hogy az ottani rendőrkapitányság *Goldblatt* David ungvári korcsmáros 87 forint, *Moskovicz* Bernát szobránczi születésű korcsmáros pedig 97 forintra büntette hamisított borok forgalomba hozatala miatt. Ezt az ítéletet egyszersmint tudatták *Tauber és fia* német-keresztúri és *Goldberger* Armin lisszakai borkereskedők fölöttes hatóságával is. Ugyanis ezekről a czégek-től kapta a két korcsmáros a hamisított borokat.

Különfélék.

A ozár nagybátyja Pusztaszeren. Erdékes vendége van, — mint szegedi levelezőnk írja, — annak a helynek, hol a magyarok ezer évvel ezelőtti első gyűlésüket tartották. Ott, ahol az Árpád ezeréves-emlékmű áll a pusztaszeri síkon vadászik jelenleg *Nikolajevics Nikolaj*, az orosz czár nagybátyja, mint *Pallavicini* Sándor őrgrof vendége. Az orosz nagyherceg már másodízben van rövid idő óta Csongrádmegyében. *Nikolajevics* nagyherceg hétfőn érkezett Kistelekre s onnan fogaton vitte ki őt az őrgrof Pusztaszerre.

Mária Terézia királyasszony emléke. *Mária Terézia* királynő, az egyetem második alapítója halálának évfordulóját, az egyetemi templomban fényes gyászmisével ülték meg. A templom közepén díszes ravatal állott a koporsó mellett pedig az egyetem és a magyar királyi jelvények voltak biborvankoson elhelyezve. A feketéi hevon első padosorban, dr. *Mihalikovich* Géza rektor, *Breznay* Béla, *Nagy* Ferencz, dr. *Frölich* Izidor, *Klug* Lipót dékánok és az egyetem tanári kara foglalt helyet

A többi padosorokat a tudományegyetem ifjúsága és személyzete töltötte meg. A gyászmisét, melyen a templomi zenekar a *Linzbauer*-féle rekviemot adta elő, *Várossy* Gyula dr. pápai prelátnak mondta, *Kriszán* Mihály pápai kamarás, szeminaryumi rektor, *Purt* Iván dr. prefektus és számos növendékpap segédletével.

Dumas-ebéd. Ifjabb *Dumas* párisi barátai a «kaméliás hölgy» szerzőjének tiszteletére évenként egy Dumas-ebédet szoktak tartani. Ezt a szokást a nagy író halála után is fentartják. Dumas emlékére, Kedden volt az ezidei Dumas-ebéd, melyen a többek közt *Sarcey*, *Houssay*, *Carotie*, *Bonnat*, *Gille*, *Lavedan*, *Lemaitre*, *Rothschild* báró, *Meziéres* stb. is megjelentek. Az ebédelő Larroumet kegyeletes szavakban emlékezett meg az elhunyt Dumas nagy tehetségéről és szívóságáról, melyet különösen hangsúlyozott, mint hogy néhány nap előtt *Beque* az ismert számműr, elég tapintatlanul és gyöngéltelenül támadta meg Dumást, aki immár nem is védekezhetik.

Csendes az utca. Csendes az már régen! Csak a rendőrség várt tüntetésekkel még tegnap is. Szerencsére azonban csendnek olyan csend volt tegnap, mint még soha sem. A sok lovasrendőr, a nagy csapat gyalogos hiába rúkkolt ki, nem volt rendet csinálni. Ez a csendesség vette rá a rendőrséget is talán, hogy ma már egy képviselőjét sem küldte ki tüntetést elfojtani. A technika kapui ismét nyitva vannak. At van adva a forgalomnak, ép úgy, mint azelőtt, a Sándor-utcával együtt. Lovasrendőrnek — bála Isten — híre sincs. gyalogos pedig csak egy-kettő lézeng az országúhaz kapuja előtt csendesen. És ezzel azt hisszük, meg is szűnnek egy időre a tüntetések is, melyek annyi szegény fiatal ember épségébe és pénzébe kerültek.

Leszurt katoná. Győrött a csendőrök számos alkalommal tapasztalták, hogy a gyalogsági legénység a köteles tisztelgetés: lehetőleg emulassza. Ez bántotta a csupa katonaviselt altiszteket és ilyen előzmények után történt, hogy szombatn este a szolgálattevő és a postáról jövő csendőral-tiszt összetalálkozott egy gyalogsággal, aki most sem tisztelgett. A csendőr megállította, mire a baka azzal felelt, hogy ilyen zupás katonának nem szalutál. A csendőr a hettyke válasza felelértotta a legényt, hogy jöjjön vele a gyalogsági laktanyába, de az utóbbi ellenszegült, mikor pedig a csendőr elébe ugrott, hogy feltartóztassa, a baka oldalfejevert rántott. A csendőr elég gyors volt, hogy megelőzze, kirántotta oldalgye-verét és a fegyelemserítő bakát oldalba szúrta. A gyalogos összeesett, súlyos betegen vitték a katonai kórházba. A csendőr azonnal jelentést tett az esetről a szárny-parancsnokságnak, úgy ez, mint az ezred-parancsnokság a vizsgálatot megindította.

Óriás hőmérő. Wichensterben egy 21.5 méter hosszú termométert állítottak fel, mely a föld belső hőmérsékletének megállapítására szolgál. Az óriás hőmérőt alkohollal töltötték meg és az egész hosszágában beásták a földbe. A felső részén alkalmazott készülék mutatta a 21.5 méter mélységben uralkodó hőmérsékletet.

Uj madárfaj. Egy ausztráliai utazó új madárfajt fedezett fel, mely megint gazdagítja az emlős állatok és madarak közti átmenetet képező strucz- és kivifajtaikat. Az új állat nagyon hasonlít a kiviehez, csak hogy sokkal kisebb ennél és ami lényeges különbség — uszokkal ellátott lábai vannak, úgy hogy vizen tud élni. Tolla nincs, csak sörték borítják a testet s tojásának borméü burka van. Az érdekes állat Ausztrália központi részében él.

Korytowski gróf árverzetése. A lengyel Somoskedő orosz-ruszkai, most már más nevére áitrt birtokának árverési hirdetményét közli a hivatalos lap mai száma, mely szerint a homonnai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kollerich* Pál és *Rosenberg* Adolf végrehajtóknak — *Mora* de *Korytowo* *Korytowski* Constantin végrehajtást szenvedő eleni 72000 frt és 1200 frt tökékövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a s.-a-uhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbiróság) területén levő *Orosz-Ruszka* község határában fekvő az orosz-ruszkai 31. sz. tkjvben A I. 1-158. sorsz. alatt foglalt s *Mora* de *Korytowo* *Korytowski* Constantin nevében állott, de időközben *Vobach* Agost nevére áitrt nemesi birtokra az újabb árverést 55,550 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok deczember hónap 14. nap-

ján d. e. 9 órákor ezen kir. járásbiróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árón alól is eladatni fognak.

Hivatalvesztésre ítélt halott. *Póka* László, hódmezővásárhelyi rendőrkapitány, miután nagyobb összegeket sikkasztott el, öngyilkossággal menekült meg gyalázattól. De halálával nem mentette meg a nyugdíjat özvegye számára, mert a fegyelmi választmány megindította a balott ellen a fegyelmi eljárást, s a napokban hozta meg határozatát, amely *hivatalvesztésre* szól. Az özvegy jogi képviselője, *Kormányos* Benő dr., a fegyelmi választmány határozatát megfélebbezte.

Letartóztatott báró. *Hauseni Nilson* Karoly már körül-belül két hétig tartózkodott Győrött és hogy ii rövid idő alatt felszaporodott adósságait fedezze, egyik hízelezőjének, *Grünwaldnak* egy nővére *Nilson* Emny bárónő — mint utóbb kiderült — hamisított aláírásával ellátott utalványt adott át, melyet természetesen nem váltottak be és csakhamar kiszűt a turpiság. A bárót elfogták és most azt vallja hogy nővére levelezőlapon megbizta neve aláírásával, de azt a megbízó levelet eldobta. Erre *Nilson* Emny bárónő táviratilag közölte a győri törvényszékkel, hogy öccséről hét év óta semmit sem tud. A vizsgálóbíró, ki a bárót vizsgálati fogságba helyezte, folytatja a vizsgálatot és gyűjti az adatokat a báró élettörténetéhez.

Vihar. New-Yorkból táviratlozzák, hogy a partvidéken legutóbb óriási vihar dühöngött. A newyorki kerületben **hét ember pusztult el.** A bostoni kikötőben az orkán csaknem valamennyi uszályhajót és harminczöt kisebb-nagyobb más hajót részben elűszívesztett, részben pedig a partra vetelt. **Harmincz ember a tengerbe jutott.**

Kittüntetése. A király *Simó* Lajos Lajos országgyűlési képviselőnek, az egyház és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a harmadcsztályú vaskoronarendet, *Bartha* János sajo-kesznyeleteni evangélikus református tanítónak, a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet, továbbá *Stojits* Iván és *Vodicska* Imre miniszterelnöki fordítónak a miniszteri segédtilkári címet és jelleget adományozta.

Pestmegye közgyűlése a mai nappal véget ért. Ma választások is voltak. Szolgabíróvá lett: *Némethy* Jenő, volt tiszteletbeli szolgabíró. A főispánna kinévezett *Csaky* László gróf helyébe, *V-I-k* jegyzővé: *Ajoraszló* Tivadart választották ennek helyébe *V-I-k* jegyzővé: *Marschalkó* Béla't s *V-I-k* jegyzővé *Baky* Imre joggyakornokot.

Londoni reklám. A jó angolok már nem elégszenek meg azzal, hogy egész városokot vonnak be feliratokkal és az eszkatát különféle színű czég-felirattal ellátott villanyos lámpákkal és transzparenszekkel világítják meg, hanem most már a légiút is felhasználják reklám-célzokra. A *Drury-Lane*-színház minden délben egy leghajót bocsátott fel melyen nagy vörös betűkkel volt kiírva az aznap előadandó darab czíme. A leghajó belsejében villanyos lámpa volt, mely a sötétség beálltával is láthatóvá tette a reklám-feliratot. Egyszer csak megtörtént, hogy a leghajó kötele elszakadt és a reklám «megszökött», mely körülmény nem tartotta vissza az *«Evening News»* tulajdonosát attól, hogy ő is leghajót használjon föl reklám-célzokra, sőt meg tovább ment, oly leghajót akart e czélra felhasználni, mely Londonból Párisból volt menendő két utasával, kiknek egyike az *«Evening News»* munkatársa volt. A reklámutasok el is indultak, de pörui jártak, mert a légáramlat nem Páris, hanem a nyílt tenger felé terelte a leghajót. A veszély közeldetére akkép akartak szabadulni, hogy a hiányosan, minden műszer nélkül levő leghajó lecsúngó köteleen, mely a leghajóról egészen a földig lógott, lemozsznak. Az egyiknek tényleg sikerült megmenekülnie, de a másik vagy tíz méter magasságból lezuhant és veszedelmes sérülést szenvedett. A reklámvállalat cnybébb, de talán ép oly jellemző neme a reklámból élő Sandwichmenek. Ezek a náunk is látható hirdetés-czipelők. Ezekre kell, sőt fejjükön villanyos transzparens is van, míg kezeikkel is osztogatni kell a reklám czédulákat. Ezeknek a szegény embereknek száma igen nagy és sorak között nem csak foglalkozásnéküli mesteremberek, hanem hajdani kereskedők, ügyvédek és más azelőtt előkelő foglalkozá-u emberek is találhatók.

Halálozás. *Szathmáry* József, a rimaszombati egy. prot. fogimnázium tanára elete 31-dik évében elhunyt.

Negyven ember halála. *Havannából* óriási szerencsétlenség híret hozza a táviró. Egy házban néhány löporral és töltényekkel telt láda *felrobbant* és csaknem egészen szétrombolta a házat. A romok alól eddig **negyven** ember holtteste került elő.

Indiánok kongresszusa. *Omahában* nemrég nyitották meg a *Missisipi* folyón tul eső államok kiállítását. Ebből az alkalomból természetesen egymást érték a kongresszusok *Omahában*. Természetudósok, orvosok, csillagászok, zsokek, boxoló mesterek és indiánok, mind a kiállításban adtak találkoztó a maguk fajtaúknak. A legnagyobb érdeklődés a rézbőrtek kongresszusa iránt nyilvánul. Nincs Amerikának olyan indián törzse, amely nem képviseltette volna magát az omahai «nagygyűlésen». A sioux-ok, apach-ok, a chirichahua-k, a pawni-k, a telchmanok s a *Cooper* regényeiben szereplő többi rézbőrű törzsnek mind elküldötték főnökeiket s nagy harcossáikat, akik ma kétségkívül a legnagyobb látványosságát képezik a nyugat-amerikai kiállításnak. Nagy tabort rendeztek be a számukra a kiállítás területén, természetesen tribünökkel, hogy a derék yankéeknek alkalmuk legyen gyönyörködni a halványarcuak rettegéit ellenségeinek a harci játékaiban. Akárcsak valami vásáron, úgy mutogatják őket. Az indiánok maguk természetesen nem látják a helyzetük komikus voltát. A legnagyobb komolysággal adogatják kézzel-kézre a békepípát, tanácskoznak, festői kosztümjeikben csunya formájú musztangjakon vágatva, és koronként veszes csatakiáltásukat hallatva harcolnak, nagy gaudi umára a fehér publikumnak, amely az őserdők regényes alakjaiban csak a mulatagos figurát látják. Oly szépnek és mulattatónak találják az indiánok kongresszusát, hogy még külön beléptidíjat is szednek érte. Pedig a kongresszuson nem egy felelmes harcos jelent meg, akivel aligha találkoznék szívesen Uncle Sam a rengetekben. Így *Natehez* a chirichahua főnöke, *Geronimo* a leghiresebb rézbőrű harcos, aki még csak tíz esztendővel ezelőt is véres ütközetekben verte meg az apachok élen *Miles* tábornokot, az amerikai haderő mostani fővezért. De hát válnoznak az idők. *Geronimo*, *Natehez* s többiek kezes bárányokká lettek a tulerevél szemben, a fehérbőrtek jármuk alá hajtották az őserdők lakóit is.

Htköztség dob alatt. A hivatalos lap mai száma a magyar-láposi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság árverési hirdetéséközli, mely szerint a *magyar-láposi izraelita hitközség* ingatlanait fogják *Hodogin* Istvánlippi lakos végrehajtató javára 559 frt tökékövetelésének behajtása végett 7278 frt kikiáltási áron elárverezni.

Az Esti Hírlap nyerői. Az *Esti Hírlap* nagy sorsolásának öt a nyerője jelentkezett ma kiadóhivatalunkban.

Kaufmann Mór
borügynök (I. Budapest, Eötvös-
cza 43.)
a november 26-iki szombati **BK-088**
számu lappal.

Petroschnigg Antal
magázno (I. Budapest, Vas-u. 19.
a november 22-iki keddi **BI-472** szá-
mu lappal,

Mihalovits Alajos
hivatalnok (I. Budapest, Baross-ut-
cza 14.)
a november 24-iki csütörtöki **BI-861**
számu lappal.

Neumayer Lajos
kárpitos (I. Budapest, Király-u. 95.)
a november 26-iki szombati **AI-619**
számu lappal.

Boha Gyula
kereskedő (I. Budapest, Molnár-u.
14. I. 6.)

a november 23-iki szerdai **BB-115**
számu lappal 50—50 korona értékü
nyereményt nyertek, kiknek kiadóhiva-
talunk a nyereményeket tüstént ki is
szolgáltatta, mint azt a nyerők által
alírt és kiadóhivatalunkban megtekint-
hető nyugalta igazolja.

A «Hódoló díszelvonulás». Elnemhat *Ferencz* óriási körképe látható Városliget, *Andrássy*-ut
végén, reggel 9-tól este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr,
gyermekkéjre 30 kr.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Nemzeti színház: Himfy dalai, Berzók Árpád vígjátéka 3 felvonásban. Főszereplők Mihályfi, Alszegehi, Vizvári, Csillag, Császár, Nádai, Dezső, Zilahy, Faludi. Kezdeté 7 órakor.
Operaház: Az álarcos bál, Verdi operája 3 felvonásban. Főszereplők Perotti, Takats, Vasquez, Hilgenmann, Pevay, Kornay, Szendrői, Hegedűs. Kezdeté 7 órakor.
Népszínház: Bibliás asszony, Roger operette 3 felvonásban. Főszereplők Németh, Szirmai, Solymosi, Lubinszky, Tolnai, Kürty, Csatai, Gazsi M., Vidorné. Kezdeté 7 órakor.
Vígyszínház: A teknősbéka, Gandillot bohózata 3 felvonásban. Főszereplők Goth, Lancyi, Nikó, Szál, Hegedűs, Tapolezai, Hunyadi M. Kezdeté 7 órakor.
Magyar színház: Garasos kisasszony, Planquette operette 3 felvonásban. Főszereplők Gréthy, Sziklai, Szentmiklóssy, Boross, Halasi, Kalmár, Komáromi M., Vlád G. Kezdeté 7 órakor.

* **Hargverseny.** Kemény Rezső hegedűművész december 1-én tartja hangversenyét a Royalban.

* **Az egyetemi kör matinéje.** Az egyetemi kör 25 éves fennállása alkalmából az általános egyetemi segítőegyesület javára decz. 8-án d. e. 11 órakor matiné rendez, melynek műsora a következő: Előnéki megnyitót: Visszapillantás 25 év történetére. Tartja Szemenny Kornél, az Egyetemi Kör elnöke, Költömeny, írta és felolvassa Kozma Andor, a Kisfaludy Társaság tagja. Dalok, éneki Blaha Sándor, a Népszínház tagja. Szavaltat, előadja R. Maróthy Margit, a Nemzeti Színház tagja. Szonáta (c. moll) Grieg, előadja hegedűn Márkus Jenő, zongorán Bodó Alajos. Vig monológ, előadja Hegedűs Gyula, a Vígyszínház tagja. Dalok, éneki Zilahy Vilma.

Téli kiállítás.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Még csak holnap lesz a vernissage. Ma afféle főpróbája volt a főpróbának, melyre csak a sajtó kapott meghívót. El is mentünk és érdekes volt nézni — a nézőket. A hetilapok es havi szemlék küldöttjei kényelmes nyugalommal álltak meg egy kép előtt: dicsérték, ócsárolták... már amilyen a kép, meg a hangulat! És egész fejtegetéseket tartottak a hibáikról, meg a szépségeikről. Közben egyik-másik művész embernek gratuláltak és meghallgatták festményének történetét.

A reggeli lapok képviselői már gyorsabban végeztek: kezükbe vették a tárgymutatót, minden kép előtt jegyzeteket csináltak, a kollégákat és festőket futólágg üdvözölték és tovább mentek. Rövid idő alatt sok benyomást kellett bevenni... egy vászonnál nem ácsoroghatnak sokáig. Nekünk az esti lapok munkásainak erre se jutott idő. Ebéd után már kiabálják az «Esti Hírlap»-ot a rikkancsok. Mi csak végig száguldhajtuk a tizenegy termet és a felagatott 351 magyar festményből nem vizünk magunkkal egyebet a szemünk előtt összekavardott színtölkénél (mintha egy paletta lenne előttünk), magyar művészek hosszú névsoránál, nagyon ragyogó aranyrámák káprázatánál és az ilyenkor domináló terperint illatnál...

A termekben még több volt a munkás mint a néző. Látrán álló kárpitosok a függönyöket illesztgették. Kertészek növény-csoportokat helyeztek el szegletekbe. Szolgák utmutató táblákat szögeztek az ajtókra.

De közben érdekes arcu urak suhantak el a képsorok mellett és arról, hogy melyik festmény előtt vertek pillanatra gyökeret, meg lehetett tudni, hogy kicsodák. De kezdjük meg a sétánkat.

Az egyes termekben közös hangulatot, rokon vonásokat kerestem. Így az első terem reám az est benyomását tette a Mednyánszky báró (Holdvilág és Alkony), Kacziány (Zárda romok holdvilágnál), Selányi (Holdvilágos est), Bosznay (Est-hangulat) képeivel. Az Ujváry pipacsai vezettek át a második pipacsos terembe, hol Olgay Ferencz minden jó mezőgazdát kétségbejéte pipacsos vetéseivel. A pipacsra emlékeztet Vilmos császár piros kabátja is Ferrariss Arthur képén. Különböző fényes terem... Fényes Adolf öt nagy festményével.

A harmadik terem a lilomos. Sohse láttam annyi lilomot egy csomóban, mint a Hegedűs László vásznain. Az ártatlanság virágára emlékeztető Peske Géza nyaraló fuuskája és az öreg Vastagh kalotzai kézfogója is.

A negyedik teremben szobrok vannak, Holló Barnabás a királynét és a királyt állította ki lóháton, Kiss György Judás csókjá-val van képviselve, Róna Faunt mintázott, amint zeneleczkét ad egy nimfának, ij. Matrai az imádkozó Vastagh Györgyöt állította ki (én legalább annak néztem).

Az ötödik terem földrajzi és ethnografiai ismereteinket gyarapítja, melyekbe beletárszik a história is. Both Menyhért a munkácsi várból festett meg több részletet, Bruck Miksa sváb udvart és talu végét ismerteti, E. Illés Aladár Torontáiba, Hary a millstádi jezsuita kolostorba, Herzl Bretagneba, Pállya hevívasárra, Reichl Nagy-bányára vezet el.

A hatodik szobába, az előbbiből Seenes Fülöp arcképei kalauzolnak át az arcképek közé, melyek tájképekkel váltakoznak. Az előbbieknél Knopp, Thein, Karvaly, Szegefi Erzsé, Balló (Berzók Árpád) Bihar dominál, — a ki tájképeivel is a legfőbb helyet foglalja el.

A hetedik teremben nem sok a név, de sok a nézni való és így csak a neveket mondom el: Margittay, Spányik, Innocent, Spányi, Rippl-Ronay, ifj. Szikszay, Tolnay, Benzur, Paczka, Ipoly, Skutetzky, Basch, Kann.

A VIII. terem a László Fülöp terme. Csupa herceg és hercegnő arcképe. Előkelő terem: ott van Mannheim és Spányi Béla is.

A IX. terem a Karácsonyi kiállítást foglalja magába, Szerény méretű képek, szerény árak és a mellett mégis igen jó társaság. Az olyan kedves hölgyek közt, a minő Konek Ida, Braunecker Stina br., Stróbl Zsófia, Boehm Ritta, Bruck Hermin mindig szívesen időzik az ember.

A tizedik teremben a víz és a kréta háttérbe szorítja az olajat. Tull Ödön, Hegedűs, Bálint Zoltán és Jambor Lajos, Simay Imre, Telkesy, Koszkol, Ipoly, Hary, Szlányi, Edvi-Illes itt az urak és Paczka Ferenczné érdekes aluminium metszeteivel melljük sorakozik.

Az utolsó terem a falnak van szentelve, Telepi Károly Almádba vezet, Németh Lajos szalmahordást fest. Tull Ödön viczinálisan víz, Kézdi-Kovács Gődön pihentet meg, Schlesinger Magda egy öreg gulyást vezet be, Úrmósi az erdő széléin áll meg, Lenkeiné egy falusi szépséggel ismertet meg és így tovább.

Minekutánna 137 magyar művéssel ilyen sommásan végeztem, felhívom azokat, akiket ez nem elégitett ki, hogy holnap kedden d. u. 4 órakor menjenek el az ünnepélyes vernissage-ra. Ha kiállított, újságírók, vagy társulati tagok, ugys kapnak meghívót, — ha pedig a nagyközönséghez tartoznak, két forint befizetése után belephetnek. Ha pedig ezt sokainak, várjanak csütörtökig, a társulat megnyitására, amikor a rendez 50 kr. lesz a belépődíj. Ekkor nemcsak a szemük de a fülük is gyönyörködhetik — a honvéd zenekar nótaiban.

Lukács M. Mártonnál vaczi-utca 4. sz.) ékszereket.
Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 6. sz. férfi-ruhákat.
Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-u. 27. sz.) női-ruhákat.
Szimon Istvánnál (vaczi-körút 12.) fűszereket.

A hétfői

lappeldányainkra való sorsolás ma kedden délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a november 28-iki hétfői e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a november 28-iki hétfői

* BH-719 *

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanusítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HIRLAP

KÖZGAZDASÁG

Az országos központi hitelszövetkezet alakuló közgyűlést december 4-dikén d. e. 11 órájára az új városháza tanácstermébe tüzte ki a pénzügyminiszter. Kormánybiztosul pedig az intézethez Popovics Sándor miniszteri tanácsost nevezte ki. A közgyűlés napirendje: 1. Előterjesztések az alapítványi üzletrészek eddigi jegyzéséről. 2. Az alapszabályok megállapítása. 3. Az igazgatósági elnök és alelnök, ugyszintén a kormánybiztos és felügyelő bizottsági tag kinevezésének bejelentése; az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása az 1898. évre.

Borjuvásár. Felhajtás: Belföldi elő borju — drb., lelt borju — drb. Növendék marha — drb. elő borju 0 drb. Árjegyzések: Belföldi elő borju 30 krlt 37 krig, elsőrendű 38—43. kivételesen 41 krlt, lelt 20—36 krig, elsőrendű 38—40 krig, kivételesen — kr. kilonkent. Növendék marha — kr. kilonkent, elsőrendű — krig. Párny elő — fritól — fritig, lelt — fritól — fritig paronkent.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonauzlet Budapesten. A lisztüzlet pangása a malmoikat visszatartotta a készáru-vásárlástól, a forgalom igen szük körre terjedt. Elkelt 5000 q. buza 5 krral olcsóbb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	600 mm.	79.5 kg.	10.67 1/2 frton,
"	650 "	73.7 "	10.30 "
"	350 "	75.5 "	10.42 1/2 "

Egyéb gabonauzletekben a kínálat és a kereslet egyaránt csekély, az árak nem változtak. Rozsot 8.20—8.45, tengerit 4.20—4.30 és a zabot 5.80—6.20 forinton vásárolták.

A határidőpiazcon bágyadt hangulat terjedt el, az árak lényegesen nem hullámzóztak. Utóbb Bécsre javult.

Kötöltek:

Buza márcziusra	. . . 9.68—9.75
Rozs márcziusra	. . . 8.53—8.55
Tengeri májusra	. . . 4.78—4.86
Zab márcziusra	. . . 5.96—5.99

A budapesti értéktőzsde. A külföldi magasabb zárójegyzések az irányzatot megszilárdították, a spekuláció élénken vásárolta a nemzetközi értékeket. Utóbb realizálásokra mérsékeltlen csökkentek az árfolyamok, az alapirányzat azonban szilárd maradt.

Az előtőzsdén előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 359.50—360.30 magyar hitelrészv. 390.60—389.90 osztr.-magy. államvasut részv. 358.50—358.— déli vasut-részvény 69.25 leszámítoló-bank részvény. 260.75—260.— rimamurányi vasműrészv. 278.50—279.50 közuti vaspálya-részvény 373.50—373.25 városi villamos vasut-részvény 226.50—.— frton.

Zárításkor maradt: osztrák hitelrészvény 359.90, magyar hitelrészvény 389.90, osztr.-magy államvasut részv. 358.—, déli vasut-részvény 69.25, leszámítoló-bank részvény 260.— jelzálog hitelbank részvény —.— rimamurányi vasmű-részv. 278.80,—, közuti vaspálya részvény 378.50, városi villamos vasut-részvény 226.50 forintot.

A gabonauzlet Bécsben. A hidegebb időjárásra az irányzat megszilárdult, a gabonauzletek mérsékeltlen javultak.

Jegyzések:

Buza tavaszra	. . . 9.61—9.62
Rozs tavaszra	. . . 8.63—8.65

Tengeri máj.-jun.-ra	5.18—5.14
Zab tavaszra	6.24—6.25

Az értéktőzsde Bécsben. A pénzügyviszonyok javulására kedvező hangulat terjedt el, a két hitelrészvény és a vasműrészvények újból emelkedtek.

Jegyzetek:
 Osztrák hitelrészvény 360.10, magyar hitelrészvény 389.50, magyar aranyjáradék 119.65, magyar koronajáradék 97.80 anglo. bank 154.75, osztrák-magyar államvasut részvény 358.25 forintot.

Szerkesztői üzenet.

S. Ö. A november 24-iki CB—942 a nyertes.

Felölös szerkesztő: **Gáspár Artur.**

Olcsó valódi

arany ezüst-nemű bevasárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zsebhórák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít

Lukács M. Marton

ékszer- és óras czég
 Budapest, IV., Váci-u. 4.
 a zsbárus-utczával szemközti.
 Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Fontos önvédelemre.

Bulldogg-Nemesis
 6 lövedéű revolver csak

4 frt.

Bőröcskén szállít és töltényeket 5 frt. Vadász-kegyverek nagy választékban.

Földessy L. muskamuves Bpest,

Vidéki székfűtés utancvet vagy a pénz előzetes befűlése mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 161

Eredeti Mikulások Kertész Tódornál.

Nagy kedvezmény!

Ingyen-album karácsonyi ajándékul.

A Magyar Hírlap adja előfizetőinek.

Aki előfizet a Magyar Hírlapra, megkapja a lapot is, az albumot is.

A Magyar Hírlap karácsonyi albuma remekmű.

Evek óta rodadalmi esemény számba megy.

Minden évben új meglepetések gyűjteménye.

Az ideit is gyönyörű képek díszítik.

Szépírodalmi része a legértékesebb.

De nemcsak szép, hanem hasznos is.

Naptárt is kap az olvasó.

Mindent teljesen ingyen nyújt a Magyar Hírlap előfizetői.

Aki nem előfizető, az csak 1 frt 50 krral kaphatja meg az albumot naptárral.

A Magyar Hírlap előfizetési a.a.

egy hónapra 1 frt 20 k.

évenegyre 3 frt 30 k.

A Magyar Hírlap kiadóhivatala

Honvéd-utca 4.

Biztos fizetéssel felvétetnek

férfiak, asszonyok és leányok utczai foglalkozásra. Jelentkezni lehet délelőtt 9—11-ig, délután 5—6-ig. V. ker. Honvéd-utca 4. szám a kiadóhivatalban.